

ประตูวิเศษ

นักปราชญ์ท่านกล่าวไว้ ฝึกจิตใจให้มุ่งมั่น
ร้อนหนาวให้ช่างมัน ใจรู้ทันไม่ผันตาม

เปรียบเสมือนดั่งอารมณ์ มีขึ้นขม มีขมขึ้น
พิจารณาทุกวันคืน ใจรู้ตื่น รู้เท่าทัน

จิตใจตั้งประตุ นำมุ่งสู่หลากหลายทาง
เปิดประตุ ใจอ้างว้าง หรือเบิกบาน อยู่ที่ใด

มมมองดั่งกัญแจ พาผันแปร ให้หันเห
คิดร้ายพาทุกขใจ สุขสดใส คิดดีเอย

คำนำ

เชื่อว่าทุกคนคงรู้จัก โดราเอมอน และหลายคนคงใฝ่ฝันอยากจะได้ของขวัญพิเศษของโดราเอมอน เพื่อที่จะเอามาทำสิ่งต่าง ๆ ตามความฝันหรือจินตนาการของตัวเอง และหนึ่งในของขวัญพิเศษอันดับต้น ๆ ที่หลายคนอยากได้คือ ประตูลิเศษที่สามารถเปิดไปที่ไหนก็ได้ มาลองคิดกันใหม่ครับว่า ถ้าเรามีประตูลิเศษ เราอยากเปิดไปที่ไหน ไปเจออะไร บางคนอยากไปทะเล บางคนอยากไปภูเขา ไปต่างประเทศ ไปหาคนที่อยากเจอ เพื่อให้บรรลุความต้องการของตนเอง แต่ถ้าหากเรามีประตูลิเศษ ที่เมื่อเราเปิด และก้าวข้ามประตุนั้นไปแล้ว

เราจะเจอวิวัฒนาการ เจอความก้าวหน้า หรือแม้กระทั่ง
เจอความสุขของชีวิต ทุกคนอยากมีประตุนี้ไหมครับ

แล้วถ้าจะบอกว่า ทุกคนมี ประตูวิเศษ นี้อยู่แล้ว
ล่ะครับ เพียงแต่เราจะหาประตูวิเศษเจอ และเปิดออก
ได้หรือไม่ และเมื่อเข้าประตูวิเศษไปแล้วเราจะเจอ
อะไร เรามาเริ่มต้นช่วยกันหากุญแจที่จะเปิดประตู
วิเศษนี้กันนะครับ

โชติวงศ์

สารบัญ

วิวัฒนาการ	4
กฎแฉ	12
ประตูปไปหนกัได้	20
ประตูลู่คววมสุข	31

วิวัฒนาการ

ตั้งแต่ที่เราเริ่มก้าวเข้าสู่ยุคแห่งเทคโนโลยี เรา
มักจะได้ยินคำว่า นวัตกรรม (Innovation) กันบ่อย ๆ
ถ้าตามพจนานุกรมจะให้ความหมายไว้ว่า “สิ่งที่
ประดิษฐ์คิดค้นขึ้นใหม่ หรือเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม
ซึ่งอาจเป็นเทคโนโลยี ความคิด หรือผลิตภัณฑ์
เป็นต้น” และถัดมาก็มีคำว่า การเปลี่ยนแปลง
(Transformation) ซึ่งทุกหน่วยงานให้ความสำคัญกัน
อย่างมาก เพราะเมื่อทุกสิ่งรอบตัวเกิดการ
เปลี่ยนแปลง เราเองก็ต้องเปลี่ยนแปลงไปตามสิ่งรอบ
ตัวเช่นกัน เพื่อให้ทันยุคทันสมัย ตอบรับกับการ
เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อให้องค์กรอยู่รอด หรือแม้

กระทั่งตัวบุคคล ก็ต้องปรับตัวไปตามยุคสมัยเช่นเดียวกัน เพราะเราไม่ใช่ศูนย์กลางจักรวาล ทุกคนต้องปรับตัวให้เข้ากับโลกที่เปลี่ยนแปลงไป

ย้อนกลับไปสมัยก่อน สมัยที่ไม่มีอุปกรณ์การสื่อสาร พอใครคนหนึ่งในครอบครัว ออกจากบ้านไป เราไม่สามารถรู้ได้เลยว่า เขาไปอยู่ที่ไหน เป็นตายร้ายดีอย่างไร ออกไปเป็นเดือน เป็นปี ไม่มีใครรู้ได้เลยว่า เขาจะกลับมาไหม หรือจะกลับมาเมื่อไหร่ จะส่งข่าวกันที่ก็ต้องอาศัยการเขียนจดหมายส่งไปรษณีย์ ใครจะคิดว่า วันนี้เราจะมี Smart Phone ที่สามารถติดต่อพูดคุยกันแบบเห็นหน้า realtime ได้ และใครจะรู้ว่าในอนาคต อาจจะมี Teleport ที่ทำให้มนุษย์ชาติสามารถเดินทางไปที่ไหนก็ได้เพียงแค่ชั่วพริบตา

หรือถ้าจะย้อนไปไกลกว่านั้นอีก เราก็จะได้ยิน
ชื่อบุคคลสำคัญต่าง ๆ ที่คิดค้น ทฤษฎี หรือประดิษฐ์
อะไรต่อมิอะไรขึ้นมามากมาย ไม่ว่าจะเป็น ทฤษฎีแรง
โน้มถ่วงของโลก ของเซอร์ไอแซค นิวตัน การคิดค้น
พลังงานไฟฟ้า การประดิษฐ์เครื่องบินเครื่องแรกของ
โลก หรือเอาให้ใกล้ตัวทุกท่านมากไปอีก เช่นเม
นูอาหารต่าง ๆ ที่เราทานกันอยู่ทุกวัน เรามาลองตั้งคำ
ถามกันว่า สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ มาจากไหน มาได้ยังไงกัน

ตามประวัติ เซอร์ไอแซค นิวตัน ค้นพบทฤษฎี
แรงโน้มถ่วงของโลก ด้วยความบังเอิญ จากการนั่งอยู่
ใต้ต้นแอปเปิ้ล แล้วเห็นลูกแอปเปิ้ลตกลงมาจากต้นไม้
แต่ เอ๊ะ ทุกคนก็เคยเห็นสิ่งของต่าง ๆ ร่วงลงมาจากที่
สูง ทำไมถึงไม่มีใครสามารถคิดค้นทฤษฎีแรงโน้มถ่วง

ของโลกได้ก่อน เซอร์ไอแซค นิวตันล่ะ หลายคนคง
ตอบว่า ก็เซอร์ไอแซค นิวตัน ฉลาด เป็นอัจฉริยะ ใช
ครับ แต่อะไรที่ทำให้เขาเป็นอัจฉริยะล่ะครับ

สองพี่น้องตระกูลไรต์ ผู้คิดค้นเครื่องบินลำแรก
ของโลก เรื่องนี้ไม่ได้บังเอิญ เห็นแอปเปิ้ลตกจาก
ต้นไม้แน่ ๆ แต่เป็นความใฝ่ฝันที่อยากจะบินขึ้นไปบน
ท้องฟ้า จึงได้เริ่มลงมือคิดค้น ประดิษฐ์ ทดสอบ
ปรับปรุง แก้อัปเดต แบบนี้ไปเรื่อย ๆ จนสำเร็จเป็น
เครื่องบินลำแรกของโลก นอกเหนือจากความรู้ ความ
สามารถ และความพยายามอย่างมุ่งมั่น อะไรที่ทำให้
สองพี่น้องตระกูลไรต์สามารถสร้างเครื่องบินลำแรก
ของโลกได้สำเร็จ

อาหารจานโปรดของทุกท่าน มาจากการปรุง
ด้วยฝีมือชั้นยอดของพ่อครัว และวัตถุดิบชั้นเลิศที่
ผ่านการคัดสรรค้มาอย่างพิถีพิถัน แต่สูตรอาหารเหล่านั้นมาจากไหนกัน ทำไมจากไข่เจียวธรรมดา ถึงกลายเป็นไข่เจียวหมูสับ ไข่เจียวปู หรือไข่เจียวสูตรอื่น ๆ อีกมากมายให้เราได้เพลิดเพลินกับความอร่อย
หลากหลาย จริง ๆ ก็คือความคิดค้นทดลองในรูปแบบหรือส่วนผสมต่าง ๆ ออกไป ใส่หมูเพิ่ม เปลี่ยนจากหมูเป็นเนื้อปูก่อน ใส่ใบกระเพรา เต็มเครื่องปรุงต่าง ๆ เป็นต้น แล้วอะไรที่ทำให้คนปรุงอาหารปรับเปลี่ยนเสริมเต็มวัตถุดิบในการประกอบอาหารจนเกิดเป็นเมนูต่าง ๆ มากมาย

อะไรกันที่ทำให้เกิดสิ่งต่าง ๆ ใหม่ ๆ เกิดนวัตกรรม ความเจริญทางวัตถุ แจกเช่นทุกวันนี้

ทุกท่านคิดอย่างไรครับ ถ้าจะบอกว่า คำตอบคือ การสังเกต ตั้งคำถาม และเปลี่ยนมุมมอง วิธีคิดเท่านั้นเอง ที่เป็นจุดกำเนิดของนวัตกรรมใหม่ ๆ ของโลกในทุกวันนี้

ถ้าเซอร์ไอแซค นิวตัน ไม่สังเกตเห็น แอปเปิ้ลที่หล่นลงมา ไม่สงสัยว่าทำไมสิ่งของถึงร่วงจากที่สูงลงสู่ที่ต่ำเสมอ ถ้าคิดเหมือนคนอื่น ๆ ว่ามันคือเรื่องปกติธรรมดาทั่วไป เขาคงไม่ค้นพบกฎแรงโน้มถ่วงของโลกที่เป็นพื้นฐานของวิทยาศาสตร์หลายแขนงต่อมาจนถึงปัจจุบัน

ถ้าสองพี่น้องตระกูลไรต์ ไม่คิดต่าง และใฝ่ฝัน
ที่จะทำให้คนสามารถบินบนท้องฟ้าได้ คิดค้นวิธีการ
เครื่องมือต่าง ๆ เมื่อล้มเหลวก็แก้ไขเปลี่ยนแปลงราย
ละเอียดใหม่ ๆ ครั้งแล้วครั้งเล่า จนสุดท้ายก็ทำให้เรา
สามารถเดินทางไปยังสถานที่ห่างไกลได้รวดเร็วมาก
ขึ้น

ถ้าพ่อครัวไม่ลองตั้งคำถามว่าทำไม ไข่เจียวถึง
ต้องใส่หมูสับเท่านั้น ลองเปลี่ยน และทดลองว่าใส่ปุ
ไต่ใหม่ ใส่อย่างอื่นได้ไหม และถ้าลองปรุงด้วย
เครื่องปรุงต่าง ๆ จะเป็นอย่างไร เราก็คงไม่ได้ลิ้มรส
อาหารที่หลากหลายเช่นนี้

การตั้งคำถาม และเปลี่ยนมุมมอง นี้แหละครับ
คือ ประตูลิเศษ ที่จะพาเราไปที่ไหนก็ได้ที่เราต้องการ

กุญแจ

แค่คิดต่าง ใคร ๆ ก็ทำได้

ใช่ครับ ใคร ๆ ก็คิดต่างได้

คิดต่าง ก็แค่คิดให้ไม่เหมือนคนอื่นเท่านั้นเอง
บางคนพยายามแสดงความคิดเห็นต่าง โดยการเห็นแย้ง
กับคนอื่น ๆ ไม่ว่าจะดีหรือไม่ แค่อยากได้ชื่อว่า คิดต่าง
เท่านั้นเอง ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์หรือไม่ก็ได้ หรือ
อาจจะทำให้โดนรุมต่อว่าจากผู้คนรอบข้างได้เช่นกัน

อ้าว ไหนบอกว่า ประตวิเศษ คือการเปลี่ยนมุมมอง
มองไฉ

ใช่ครับ คือการเปลี่ยนมุมมอง เพียงแต่การ
เปลี่ยนมุมมอง ไม่ใช่เพียงแค่การเปลี่ยนจาก ซ้ายไป
ขวา หรือบนลงล่าง แต่การเปลี่ยนมุมมอง ก็คือการ
มองสิ่งของ บุคคล หรือเหตุการณ์เดียวกัน ให้เห็น
เรื่องราว เหตุผล ที่มา ที่หลากหลายในทุกแง่มุม และ
ยอมรับผิดชอบต่อเหตุผลเหล่านั้นด้วยความเข้าใจ ความยาก
คือ ยอมรับผิดชอบต่อเหตุผลของคนอื่นด้วยความเข้าใจ

ผมเชื่อแบบนี้ ผมเห็นแบบนี้ ผมคิดแบบนี้ ผมรู้
แบบนี้ แต่ฉันรู้อีกแบบ คิดอีกแบบ เห็นอีกแบบ เชื่ออีก
แบบ หรือถ้าลองถามคนอื่น ๆ อีก ก็จะได้ยินว่าแต่ละ

คน เชื่อ เห็น คิด รู้ แตกต่างกันไป ทั้ง ๆ ที่มันเป็น
เรื่องเดียวกันแท้ ๆ แล้วใครถูกใครผิดล่ะ

ทุกคนคงเคยได้ยินเรื่องดาบอดคำข้างแล้ว
หรือถ้าใครยังไม่เคย มาลองอ่านดูซักหน่อยนะครับ

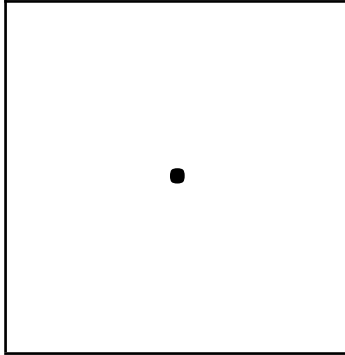
มีคนดาบอดอยู่กลุ่มหนึ่งได้เจอข้างตัวหนึ่ง
ต่างคนต่างคำข้างดูแล้วก็ให้ความเห็นว่า ข้างจะเป็น
ลักษณะแบบไหน คนแรกจับเจอส่วนหางจึงบอกว่า
ข้างเหมือนไม้กวาด คนที่สองจับที่ขาจึงบอกว่า ข้าง
เหมือนสูลมที่ใช้ในการตีเหล็ก คนที่สามจับตรงด้าน
ข้างตัวข้างจึงบอกว่า ข้างเหมือนผนังยุงข้าว คนที่สี่จับ
ตรงหูข้างจึงบอกว่า ข้างเหมือนภาชนะฝังข้าว คนที่
ห้าจับตรงวงข้างจึงบอกว่า ข้างเหมือนปลิงตัวใหญ่ๆ

คนสุดท้ายได้ยินทุกคนพูดแตกต่างกันออกไปก็รู้สึก
สงสัย จึงเข้าไปจับบ้าง แล้วก็พูดว่า บัดโธ ช่างเหมือน
ด้ามมีดตะขอ ใช่แล้วครับ คนที่หกจับตรงงาช้าง

ทุกคนคิดว่าใครถูกใครผิด บางคนอาจจะผิดทุก
คน เพราะช่างก็คือช่าง จะเหมือนนั้นนี้ได้อย่างไร หรือ
บางคนอาจจะ ถูกทุกคนนั้นแหละ มันขึ้นอยู่กับว่า
แต่ละคนจับเจอส่วนไหน แบบนี้แล้วเราจะมั่นใจได้
อย่างไรว่าสิ่งที่เรารู้และเข้าใจมันถูกจริง ๆ สิ่งที่เรา
รู้และเข้าใจอาจจะเป็นเพียงแค่ส่วนเดียว อาจจะมีส่วน
อื่น ๆ หรือ มุม อื่น ๆ ที่เรายังไม่รู้ก็ได้ เหมือนทฤษฎี
ภูเขาน้ำแข็ง ในการเดินเรือทะเล เราจะเห็นยอดของ
ภูเขาน้ำแข็งโผล่พ้นน้ำมานิดเดียว แต่จริง ๆ แล้วใต้น้ำ

ทะเลนั้นมีฐานของภูเขา น้ำแข็งใหญ่โตมหึมาที่เรามอง
ไม่เห็น

เอ้า ถ้ายังไม่เห็นภาพชัดเจน ลองหาของสิ่ง
หนึ่งมาวางบนโต๊ะ แล้วเรายืนห่างออกมาซักหนึ่งเมตร
และลองขยับไปทางด้านข้างทีละก้าวเป็นวงกลม แล้ว
ลองพิจารณาของสิ่งนั้นโดยละเอียดว่าในทุก ๆ ก้าวที่
เราย้ายไป มันย่อมมีความแตกต่างที่เกิดขึ้นครับ หรือ
ในบางครั้ง คนสองคนมองของสิ่งเดียวกันในตำแหน่ง
เดียวกัน ก็ยังเห็นไม่เหมือนกัน อาจจะเพราะสายตาสั้น
ยาว ตาบอดสี หรือแม้กระทั่งจินตนาการที่แตกต่างกัน
ของแต่ละบุคคล

สมมติ เราเขียน จุดสีดำ จุดหนึ่งบนกระดาษสีขาว แล้วถามแต่ละคนว่าจุดนี้คืออะไร นักบัญชีอาจจะบอกว่า จุดทศนิยม นักเขียน อาจจะบอกว่าเป็น จุดมหัพภาค (full stop) หรืออาจจะกลายเป็น ชีแมลงวัน ในจินตนาการของเด็กอนุบาลก็ได้

นี่แค่จุดเล็ก ๆ จุดเดียว ยังมีความหลากหลายได้ขนาดนี้ แล้วสิ่งอื่น ๆ ละ ยิ่งโดยเฉพาะคน ที่มีความ

หลากหลาย ร้อยพ่อ พันแม่ หมิ่นการศึกษา ล้วน
ประสบการณ์ จะมีก็ร้อยล้านมุมมอง

แต่ละคนย่อมมีความคิด และความรู้สึกเป็นของ
ตนเอง ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่แต่ละคนประสบพบ
เจอมา เพราะฉะนั้น อาจส่งผลให้แต่ละคนมีมุมมองใน
แต่ละเรื่องแตกต่างกันออกไป

หรืออีกนัยหนึ่ง มุมมอง ในที่นี้ ก็คือความแตก
ต่างทางด้านความคิด ความเห็น การรับรู้ ของแต่ละ
บุคคล

แต่ที่สำคัญที่สุดคือ ทุกสิ่ง ย่อมมีอีกมุมเสมอ
เพียงแคเราเปิดใจรับฟังคนอื่นในมุมของเข้าบ้าง เราก็

จะได้เห็นในอีกหลาย ๆ มุมที่เราอาจไม่เคยนึกถึง และ
จะช่วยให้ทัศนคติของเราเปลี่ยนไป ซึ่งอาจทำให้เรา
มีความสุขมากขึ้นในการใช้ชีวิต

ประตูปะโหนกก็ได้

เมื่อประตูคือความคิด และกุญแจคือวิธีคิด เมื่อเราไขกุญแจแล้ว เราจะไปที่ไหน เจออะไร คิดดูแล้ว มันก็น่าสนุกดีนะครับ เราสามารถเปิดไปเจออะไรก็ได้ตามที่ต้องการ ปัญหาคือเราจะหยิบกุญแจดอกไหนหรือไม่ ถ้าโชคดี หยิบกุญแจได้ดอกสีขาว เราก็จะได้เจอสิ่งดี ๆ หลังประตูวิเศษ แต่ถ้าเกิดหยิบไปเจอดอกสีเทาที่เปิดไปเจออะไรแย่ ๆ ขึ้นมาล่ะ ในบางครั้งมันไม่สามารถจะกลับมาหากุญแจดอกใหม่ได้ด้วย

ช่วงหลายปีมานี้ เราจะได้ยินคำว่า โรคซึมเศร้า กันบ่อย ๆ ซึ่งรอบตัวเราอาจจะมีคนเป็นโรคนี้อยู่หลาย

คนเพียงแต่เราไม่รู้ อาจจะช่วยสภาพแวดล้อม สังคม
รอบข้าง และมลพิษ ซึ่งส่งผลต่อร่างกาย การหลั่งสาร
เคมีในสมองที่ไม่สมดุลทำให้ตรรกะวิธีคิดเปลี่ยนไปที่
เราก็อาจตั้งคำถามว่าทำไมถึงคิดแบบนั้น ได้โปรด
เข้าใจเถอะครับ ว่าเขาไม่ได้ตั้งใจ แต่ด้วยสารเคมีใน
สมองมันบงการความคิดเขา ซึ่งนั่นก็คือเวลาที่มี
อาการเขาจะเจอแต่กุญแจดอกสีเทาเสมอ

เกิดคำถามขึ้นมาว่า แล้วจะทำยังไงถึงจะหยิบ
ได้กุญแจสีที่เหมาะสมตามแต่ละโอกาส เช่น เมื่อพบ
ปัญหา ได้กุญแจดอกสีขาว เพื่อให้ใจสงบ เมื่อมีคนรัก
ได้กุญแจดอกสีชมพู เพื่อให้จิตใจเต็มไปด้วยความรัก ก็
แค่เลือกมันให้ถูกเท่านั้นเอง ตั้งใจให้มันว่าอยากพบ

ความสุข แล้วก็หยิบกุญแจขึ้นมาไขประตูพิเศษเลย
ครับ

กรีก ประตูพิเศษถูกเปิดออกแล้ว

ทำไมยังไม่เจอความสุขอีกล่ะ หลอกหลวงรีเปล่า
ไม่ครับ ผมไม่ได้หลอกหลวง เพียงแต่มันไม่ได้ง่าย
ขนาดนั้น แต่มันก็ไม่ได้ยากขนาดนั้นเช่นเดียวกัน
หลายคนทำไม่ได้ ในขณะที่หลาย ๆ คนทำได้ แต่มัน
จะไม่มีวันได้ ถ้าไม่เริ่ม และลองทำด้วยตนเอง

เล่มที่แล้ว ในหนังสือเริ่มต้นอย่างไรดี ทุกคนตั้ง
คำถามว่า อะไรคือ “ดี” ตอนนี่เราลองมาตั้งคำถามว่า
อะไรคือ “ความสุข” หลายคนอาจบอกว่า มีเงินร้อย

ล้านแล้วจะมีความสุข บางคนบอกว่าประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน มีชื่อเสียง มีอำนาจ มีครอบครัวที่ดีแล้วจะมีความสุข ท่านคิดว่าจริงหรือไม่

ถ้ามีเงินร้อยล้านแล้วมีความสุข ทำไมมหาเศรษฐีหลาย ๆ คน มีเงินถึงขั้นพันล้านหมื่นล้าน กลับไม่มีความสุข ในขณะที่ชาวบ้าน ทำไร่ ทำสวน มีเงินแค่พอเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง กลับมีความสุข

แล้วความสุขมันอยู่ที่ไหนล่ะ ประตูดิฉัน เปิดไปผิดที่รีเปลา

ความสุขมันไม่ได้อยู่ที่ไหนไกลเลย มันอยู่ที่ตัวเรานี่เองแหละ เพียงแค่เราเข้าใจตัวเอง และเข้าใจสิ่ง

รอบข้าง ในหลาย ๆ มุมมอง เราก็จะรู้สึกมีความสุขมาก
ขึ้นแล้ว

เขามีส่วน เลวบ้าง ช่างหัวเขา
จงเลือกเอา ส่วนที่ดี เขามีอยู่
เป็นประโยชน์ โลกบ้าง ยังน่าดู
ส่วนที่ชั่ว อย่าไปรู้ ของเขาเลย
จะหาคน มีดี โดยส่วนตัว
อย่ามัวเที่ยว ค้นหา สหายเอ๋ย
เหมือนเที่ยวหา หนวดเต่า ตายเปล่าเลย
ฝึกให้เคย มองแต่ดี มีคุณจริง ๆ

- ท่านพุทธทาสภิกขุ -

ผมขออนุญาตนำคำสอนของท่านพุทธทาส

ภิกขุมาแบ่งปันกัน จะเห็นได้ว่า ทุกคนย่อมมีสวนดี
และไม่ดี ผสมกันอยู่ ไม่มีใครที่สมบูรณ์แบบไปทุก
อย่าง ดังนั้นหากคนรอบข้างเรามีสวนไม่ดีอยู่ และไม่
ทำให้เราเดือดร้อน หรือเราสามารถเลี่ยงได้ เราก็อย่า
ไปรังเกียจเขาเลย เหมือนการที่เรามองหาจุดแข็งของ
แต่ละคน และนำจุดแข็งต่าง ๆ เหล่านั้นมาก่อให้เกิด
ประโยชน์ต่อส่วนรวม

ในทางกลับกัน ก็ไม่มีใคร หรืออะไรที่มีแต่ความ
ไม่ดี ทุกสิ่ง ทุกอย่าง ทุกเรื่อง ย่อมมีทั้งดี และไม่
ดี เพียงแต่เราจะเห็น หรือคลำเจอส่วนไหน หรือได้รับ
ผลกระทบอย่างไร

ตำรวจ วิสามัญโจรปล้นชิงทรัพย์ ทำให้ชุมชน
สงบสุข ไม่ต้องคอยอยู่อย่างหวาดผวา ทุกคนใน
ชุมชนดีใจ แต่พ่อแม่ ครอบครัว ลูกของโจรคนนั้น ถึง
จะรู้ว่าผิด แต่ก็คงอดเสียใจไม่ได้ และยังสูญเสียเสา
หลักของครอบครัวไปอีก

เพราะฉะนั้นเมื่อเราพบเจอเรื่องแย่ ๆ ลองตั้งสติ
สงบจิตใจ และพิจารณาดี ๆ มันยังมีอีกมุมนะครับ

เราขับรถเข้าคิวเพื่อที่จะเลี้ยวเข้าห้าง แต่อยู่ดี ๆ
ก็มีรถอีกคันไม่ยอมต่อคิวมาขอแทรก เราจะให้เขา
แทรกไหมครับ

ลองมาดูกันแต่ละมุมแบบลึกลงไปอีกนะครับ
ความเป็นไปได้ว่าทำไมรถคันนั้นถึงมาแทรกระหว่าง
กลางแบบนี้

1. มักร่าง เห็นแก่ตัว ถ้าเป็นแบบนี้คนส่วนใหญ่คง
ไม่ยอมให้แทรก
2. ไม่คุ้นทาง เพิ่งเคยมาครั้งแรก เลียงง ๆ กับ
เส้นทาง
3. ออกจากซอยก็กลางแถวแล้ว และที่ผ่านมาก็
ไม่มีใครยอมให้แทรกเลย
4. มีคนในรถปวดท้องต้องการเข้าห้องน้ำอย่างเร่ง
ด่วน
5. รถคันนั้นมีความจำเป็นต้องเข้าไปรับคนที่มีเหตุ
ฉุกเฉิน

ถ้าเป็น 4 ข้อหลัง เราพอจะให้เค้าแทรกได้ไหม
ครับ โดยเฉพาะ 2 ข้อสุดท้าย แต่ไม่ว่าอย่างไร อีกสิ่งที่
อยากให้พิจารณาคือ เรารู้สึกอย่างไรกับการใจดีให้อีก
คันแทรกหน้าเรา กับแค่เราเข้าไปแค่มักีนาที่เท่านั้น
เอง

มีหลายครั้งที่เราขับรถบนท้องถนน แล้วเจอคน
ที่ขับรถเง่า จนอยากจะขับรถไปประกบแล้วต่อว่า แต่
อีกใจก็แวบขึ้นมาว่า ทำแบบนั้นแล้วใครได้อะไร ความ
สะใจเท่านั้นหรือ แล้วมันมีประโยชน์อะไร สู้ปล่อยผ่าน
ไปให้ใจเราสงบร่มเย็นไม่ต้องขุ่นมัวดีกว่า และขับรถ
ต่อไปด้วยความสบายใจ ไม่ต้องเสียวันดี ๆ ไปกับเรื่อง
แค่นี้

ลูกถูกพ่อแม่คอยดูว่า บ่นต่าง ๆ นานา
เจ้าก็เจ้าการไปซะทุกเรื่อง ลูกรู้สึกอึดอัดมาก แต่ถ้า
ลองทำความเข้าใจในอีกมุมของพ่อแม่ พวกท่านทำ
ด้วยเหตุผลอะไร ก็เพราะคำว่า รัก เป็นห่วง และหวังดี
เพียงแต่วิธีการของพวกท่านอาจจะแตกต่างกันออกไป
ไป ซึ่งบางทีลูกก็รับไม่ได้ แต่อยากให้ลูก ๆ ทุกคน
ระลึกไว้เสมอว่า พ่อ แม่ ท่านอยู่กับเราได้ไม่นาน เพื่อ
ที่เราจะได้ไม่มาเสียใจภายหลังว่า ตอนนั้นไม่น่าทำ
แบบนั้น แบบนี้เลย ทางที่ดีลองคุยปรับความเข้าใจกับ
พวกท่านดูเยอะ ๆ แต่ต้องทำใจไว้ก่อนนะครับว่า พ่อ
แม่ เป็นแบบนี้มาหลายสิบปี จะให้เปลี่ยนนิสัยอาจจะ
ยาก หรือเป็นไปได้แล้ว ไม่แก้ตัวยาก แบบนี้เราก็
มาทำความเข้าใจในอีกมุมกันดีกว่า เพื่อความสุข
ความสบายใจของตัวเอง

ความสุขอยู่ที่ไหน อยู่ที่สิ่งรอบข้างที่ตรงตาม
ความคาดหวังของเรา หรืออยู่ที่เราที่เข้าใจในความ
เป็นไป และเหตุผลของสิ่งรอบข้าง เมื่อเราเข้าใจในสิ่ง
รอบข้างแล้ว ใจเราก็จะสงบและเป็นสุข ดังนั้น วิธีที่
ง่ายที่สุดคือ การเปลี่ยนแปลงที่ตัวเรา เปิดใจมอง
เรื่องราวในหลากหลายมุมเพื่อให้เราเข้าใจ และ
สามารถอยู่กับสิ่งรอบข้างได้อย่างมีความสุข

เพราะฉะนั้น กุญแจสีขาว ที่ไขเปิด ประตูพิเศษ
ก็คือ การคิดอย่างเปิดใจ พิจารณาในแง่มุมต่าง ๆ
เพื่อให้เข้าใจในเหตุ และผล ของเรื่องราวนั้น ๆ และ
ยอมรับมัน เพื่อที่จะให้ ประตูพิเศษ นั้น พาเราไปสู่
ความสุขของตัวเอง

ประตูสู่ความสุข

การมองสิ่งต่าง ๆ ในอีกแง่มุม จะทำให้เราค้นพบว่า ไม่มีอะไรที่แย่ไปหมดทุกด้าน ทุกสิ่งย่อมมีแง่มุมที่ดีของมันเสมอ เพียงแต่เราจะเห็น เข้าใจ และยอมรับมัน เพื่อเป็นพลังบวกให้เราได้หรือไม่

หลายคนเมื่อมีปัญหา ก็จะวนเวียนคิดแต่ว่าเขาโชคร้าย คิดแต่ว่า ทำไมจึงเป็นแบบนี้ ทำไมจึงเป็นเรา หรือ ไม่น่าทำแบบนั้นเลย และเมื่อพยายามแก้ปัญหา ก็ทำไม่สำเร็จ อาจเพียงเพราะมีเส้นผมบังตา หรือการตีกรอบทางความคิดให้กับตนเอง ซึ่งหลายคนก็จะบอกว่า ให้ถอยออกมาจากปัญหา แล้วจะหาวิธีแก้ไขได้เอง

แล้วการถอยออกจากปัญหาคืออะไร ก็คือการมอง
ปัญหาในหลาย ๆ มุม ให้เกิดความเข้าใจในปัญหา จน
ไปถึงต้นเหตุ แล้วค่อย ๆ หาทางแก้ไขย้อนกลับไปที่
ละเปลาะ หรือแม้กระทั่งการแก้ปัญหาโดยการไม่ทำ
อะไรเลย แล้วเวลาจะแก้ไขให้เอง แต่ที่สำคัญที่สุดคือ
เมื่อเจอปัญหาแล้ว ลองเปลี่ยนจากความคิดว่าโชค
ร้าย หรือความคิดอื่นที่เป็นลบ แต่คิดซะว่า นี่คือความ
ท้าทาย เป็นบทเรียนที่ทำให้เราแกร่งขึ้น สนุกไปกับมัน
แล้วเมื่อผ่านไปได้อะไร ความสำเร็จก็จะอยู่แค่เอื้อมเท่านั้น
เอง

แต่หลาย ๆ ครั้ง เมื่อเกิดเรื่องขึ้น เราก็คิด และ
ตัดสินใจในทันที ไม่สามารถถอยออกมามองเหตุการณ์
ในมุมกว้างได้ เพราะฉะนั้น เราจึงต้องมีสติที่จะคอย

ยับยั้งความคิดชั่ววูบ ในช่วงแรกอาจจะยังทำไม่ได้ แต่
ว่าพอผ่านไปแล้วเรากลับมาทบทวนและมองเห็นมุม
อื่น ๆ บ้าง ทำไปเรื่อย ๆ จะค่อย ๆ ทำให้เราสามารถดึง
สติได้เร็วขึ้น จนถึงขั้นมีสติได้ทันท่วงที เช่นเวลาขับรถ
แล้วถูกปาด แรก ๆ จะรู้สึกโกรธ และปาดกลับให้สะใจ
แถมยังได้หันไปเยาะเย้ยรถคันนั้นด้วยว่าเราชนะ แต่
อีกฝ่ายไม่ได้มองมาและขับรถไปด้วยความสบายใจ มี
แต่เรานี่แหละที่เป็นเดือดเป็นร้อน พอใจเย็นลงแล้ว
ค่อยมาทบทวนว่า ปาดไปแล้วได้อะไร ความสะใจมัน
ช่วยอะไร มันทำให้ชีวิตเราสุขสบายหรือ แต่ในทาง
กลับกัน ช่วงระหว่างที่พยายามปาดกลับ เรานี่แหละที่
เป็นทุกข์ รวมไปถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นด้วย คิดได้
เช่นนี้แล้ว ครั้งถัดมาเมื่อถูกปาดอีก อาจยังคงโกรธ
อยากปาดกลับ แต่ใจจะคิดได้ว่า คราวก่อนปาดกลับ

แล้วก็ไม่เห็นมีอะไร ใจที่ร้อนก็จะเบาลง และเมื่อเกิดขึ้นอีก ใจก็จะเริ่มคิดได้ว่า คราวที่แล้วเราโกรธ แล้วเราก็ไม่สบายใจเอง คราวนี้ก็ปล่อยผ่านไปเถอะ ร้อนใจไปก็เท่านั้น เราช้อนคนเดียว ไม่มีใครมาร้อนกับเรา แล้วเราจะร้อนไปเพื่ออะไร

เคยไหมครับที่คนกลุ่มหนึ่งชื่นชมว่าเราเก่ง ในขณะที่อีกกลุ่มว่าเราไม่เก่ง ทั้งที่มันเป็นเรื่องเดียวกัน แต่บังเอิญคนที่ว่าเราไม่เก่งกลายเป็นหัวหน้า ซึ่งส่งผลกระทบต่อประเมินผลงานประจำปี ในตอนแรกเราคงรู้สึกไม่ยอมรับ และผิดหวัง เศร้า ท้อแท้และเป็นทุกข์ แต่เมื่อกลับมาทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้น พบว่าการแสดงออกของเราเองนั้นแหละที่แตกต่างกัน อยู่กับกลุ่มหนึ่งเราโชว์ฝีมือเต็มที่ แต่กับอีกกลุ่มเรากลับทำ

งานอีกรูปแบบ ดังนั้นจึงเป็นเรื่องปกติที่ทำให้คนสอง
กลุ่มมีความรู้สึกต่อเราต่างกัน และเมื่อพิจารณาต่อไป
อีก ถ้าเราเป็นหัวหน้าและมีลูกน้องที่เราได้รับข้อมูลว่า
ทำงานแบบนี้ เราก็คงทำเช่นเดียวกับหัวหน้าเรา
นั่นแหละ เมื่อเข้าใจในเหตุและผลแล้ว เราเองก็สบาย
ใจ และมีแรงผลักดันให้แสดงฝีมือให้เป็นที่ยอมรับใน
ทุกสถานการณ์

การได้มองเห็นและพิจารณาเรื่องราวต่าง ๆ ใน
หลากหลายมุมมอง ย่อมทำให้เข้าใจในเรื่องนั้น ๆ ได้ดี
ขึ้น ได้เข้าใจถึงที่มา ที่ไป และเหตุผล ความจำเป็น
ปัจจัยรอบด้าน ที่ส่งผลให้เป็นไป และเมื่อเราเข้าใจ
แล้ว ความรู้สึกขัดใจ ผิดหวัง โกรธ เกลียด อิจฉา ในใจ
ก็จะค่อย ๆ ลดลงไปด้วยตามลำดับ นั่นหมายถึงเราจะ

มีจิตใจที่สงบ และเป็นสุขได้ด้วยตัวของเราเอง ซึ่ง
หากเราฝึกฝนทำแบบนี้บ่อย ๆ ไปเรื่อย ๆ สุดท้ายก็จะ
กลายเป็นจิตใจที่สำนึกไปโดยปริยาย

เมื่อนั้น เราจะถือเฉพาะกุญแจสีขาวที่พาเรา
ผ่านประตูวิเศษมาได้อย่างสมบูรณ์แล้ว

ตอนนี้เราได้ก้าวผ่านประตูวิเศษมาได้อย่าง
งดงามแล้ว และสิ่งที่เราจะได้พบเจอ คือความสุขสงบ
ที่จะเกิดขึ้นภายในจิตใจ ไม่ว่าจะพบเจอกับอะไร ใคร
และสถานการณ์อย่างไร เราก็จะระลึกได้ว่า ยังคงมี
อย่างน้อยอีกมุมหนึ่งเสมอ ที่ไม่ได้เลวร้าย แต่ยังเป็น
มุมมองดี ๆ ที่ทำให้เราเป็นสุข และสบายใจ

ไม่ว่าที่ผ่านมามีแต่คนจะประสบพบเจออะไร
มา ทั้งสุขและทุกข์ แต่เมื่อผ่านมาได้ถึงตอนนี้แล้ว ทุก
สิ่งย่อมดีเสมอ เพราะทุกสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วนั้น เป็นการ
หล่อหลอมให้เราเป็นแบบนี้ หลายคนอาจเคยคิดว่า
ตอนนั้นไม่น่าทำแบบนี้เลย หรือตอนนี้น่าจะทำแบบ
นี้ แต่สิ่งที่ผ่านไปแล้วย่อมกลับไปเปลี่ยนแปลงไม่ได้
เราแก้ไขได้เฉพาะ ปัจจุบันและอนาคตเท่านั้น หรือถึง
แม้จะกลับไปเปลี่ยนแปลงอดีตได้ เราจะมั่นใจได้
อย่างไรว่าสิ่งที่เราจะกลับไปแก้ไข มันจะดีจริง ๆ
บางทีอาจจะแยกก็ได้

ประดิวริเศษอยู่ที่เรา กุญแจก็อยู่ที่เรา
เพราะฉะนั้นหากเราทำความเข้าใจ มองเรื่องราวต่าง ๆ
ในหลากหลายแง่มุม มองข้ามความคิดด้านลบ เลือก

หยิบเอาเฉพาะแง่มุมที่ดีเข้ามาในความคิด ความรู้สึก
ให้กลายเป็นพลังในการดำเนินชีวิต เมื่อนั้นความสุขก็
จะอยู่ที่เราเช่นกัน

ขอให้ทุกท่านสามารถก้าวผ่านประตูพิเศษ และ
ได้พบกับความสุขในชีวิตที่แท้จริง

สองคนยลตามช่อง
คนหนึ่งมองเห็นโคลนตม
คนหนึ่งตาแหลมคม
มองเห็นดาวอยู่พรายพราย

เฉษฎาจารย์ ฟ. ฮีแลร์

